

SENTRUMNOMMER

--	--	--	--	--	--	--	--

KANDIDAAT SE EKSAMENNOMMER

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

REKENINGKUNDE

GRAAD 12

NOVEMBER 2008

SPEZIALE ANTWOORDEBOEK

VRAAG	PUNTE	PARAFEER	MODERATOR
1			
2			
3			
4			
5			
6			
TOTAAL			

Hierdie antwoordeboek bestaan uit 20 bladsye.

VRAAG 1

MAATSKAPPYKONSEPTE, -REKORDS EN BTW

(35 punte; 20 minute)

- 1.1 Verduidelik kortliks waarom daar 'Beperk' of Bpk.' in 'n maatskappy se naam moet wees.

2

- 1.2 Verduidelik kortliks waarom Garland Bpk. spesiale inskrywings in hulle boeke vir BTW moet doen.

2

1.3

	ALGEMENE GROOTBOEK		BEDRAG
	Rekening gedebiteer	Rekening gekrediteer	
bv.	Direkteursfooie	Bank	150 000
1.			350 000
			49 000
2.			
			400 000
3.			143 550
4.			24 000
5.			
6.			154 356
7.			

25

1.4 Die maatskappy beplan om die oorblywende onuitgereikte aandele volgende jaar uit te reik.

1.4.1 Hoeveel aandele sal die maatskappy uitreik?

3

1.4.2 Wat is die minimum aantal aandele wat Gary sal moet koop om beheer oor die maatskappy te behou?

3

TOTALE PUNTE
35

VRAAG 2

BEGROTINGS EN KORPORATIEWE BEHEER

(50 punte; 30 minute)

2.1 LIMPOPO HANDELAARS

2.1.1 **Wat is die hoofdoel met die opstel van 'n Kontantbegroting?**

2

2.1.2 **Verduideliking van:**
Herstelwerk en instandhouding:

Telefoon:

Huurinkomste:

Advertensies:

8

2.1.3 **Bereken die totale verkope wat in Februarie 2009 verwag kan word.**

4

2.1.4 **DEBITEURE-INVORDERINGSKEDULE
 VIR DRIE MAANDE GEËINDIG 31 MAART 2009**

	KREDIET- VERKOPE	INVORDERINGS:	
		FEBRUARIE	MAART
Februarie			
Maart	R648 000		

9

2.1.5 Noem EEN punt uit die vraag om Thabo se mening te ondersteun, en EEN punt teen sy mening. Verskaf syfers om jou standpunte te ondersteun.

EEN punt om Thabo se mening te ondersteun:

EEN punt teen Thabo se mening:

6

2.1.6 Verduidelik DRIE punte buiten dié wat in VRAAG 2.1.2 tot 2.1.5 hierbo genoem is. Verskaf syfers uit die vraag om jou verduidelikings te ondersteun.

9

2.2 PRESTIGE HOTELS BEPERK

2.2.1 Indien jy 'n hoofaandeehouer in hierdie maatskappy was, watter vrae sou jy die besturende direkteur by die spesiale vergadering vra? Noem TWEE vrae.

6

2.2.2 Wat behoort die besturende direkteur by die spesiale vergadering te sê om die raad se besluite oor die begroting te verdedig? Verduidelik TWEE punte kortliks.

6

TOTALE PUNTE
50

VRAAG 3

VERVAARDIGING

(45 punte; 25 minute)

3.1 VALLEY BEDVERVAARDIGERS

PRODUKSIEKOSTESTAAT VIR JAAR GEËINDIG 29 FEBRUARIE 2008		
Primêre/Direkte koste		
Direkte materiaalkoste		
Direkte arbeidskoste		
Fabrieksbokoste		
Totale vervaardigingskoste		
Produksiekoste van voltooide produkte		

9

BEREKENING VAN DIREKTE OF (GRONDSTOFKOSTE) MATERIAALKOSTE		

5

BEREKENING VAN FABRIEKSBOKOSTE		

11

3.2 SPRINGBOK T-HEMP VERVAARDIGERS

3.2.1 Bereken die eenheidskoste vir 2008 wat as (a), (b), en (c) aangedui is.

(a) =

(b) =

(c) =

6

3.2.2 Vergelyk die eenheidskoste vir 2008 met dié van 2007. Verskaf in elk van die volgende gevalle 'n moontlike rede (buiten inflasie) vir die verandering:

- **Direkte materiaalkoste per eenheid:**

- **Direkte arbeidskoste per eenheid:**

- **Fabrieksbokoste per eenheid:**

6

3.2.3 Bereken die gelykbreekpunt vir 2008.

Lewer kommentaar oor die gelykbreekpunt hierbo bereken. Behoort die onderneming tevrede te wees met die getal eenhede wat tans geproduseer word? Verduidelik.

5

3

TOTALE PUNTE
45

VRAAG 4**MAATSKAPPYVERSLAGDOENING****(65 punte; 30 minute)****4.1 SAMORA SPORTS BEPERK
INKOMSTESTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG 30 JUNIE 2008**

Verkope	
Koste van verkope	
Bruto wins	
Ander inkomste	
Diensfooi-inkomste	
Huurinkomste	
Bedryfsuitgawes	
Salarisse en lone	
Werkgewer se bydrae	
Ouditfooie	
Direkteursfooie	
Verbruiksgoedere	
Bankkoste	
Diverse uitgawes	
Bedryfswins	
Netto wins voor belasting	
Inkomstebelasting	
Netto wins na belasting	

50

4.2

4.2.1 **Waarom vereis die Maatskappywet dat 'n publieke maatskappy geouditeer moet word?**

2

4.2.2 **Noem EEN ander persoon wat ook in hierdie ouditmening geïnteresseerd sal wees en gee 'n rede vir sy/haar belangstelling.**

3

4.2.3 **Een van die aandeelhouders het op die AJV gesê dat hy nie gelukkig is met die woorde 'redelike weergawe' in die ouditmening nie. Hy wil hê die ouditeure moet sê dat die finansiële state 'korrek in alle opsigte' is.**

Watter verduideliking behoort aan hierdie aandeelhouer gegee te word? Noem EEN punt.

3

4.2.4 Die direkteure is ongelukkig met die hoë ouditeursfooie wat in die Inkomstestaat getoon word.

Verduidelik waarom verbetering in interne beheer 'n positiewe uitwerking op die fooie van die eksterne ouditeure sal hê. Noem EEN punt.

3

4.2.5 SAIGR ('SAICA') is een van die hoof professionele liggame wat rekenmeesters in hierdie land beheer.

Verduidelik TWEE van die hoofrolle wat deur SAIGR vervul word.

4

TOTALE PUNTE
65

VRAAG 5**KONTANTVLOEI EN VERTOLKING VAN 'N MAATSKAPPY (70 punte; 45 minute)****5.1 Bereken die volgende finansiële aanwysers vir 2008:****5.1.1 Skuld/Aandeehouersverhouding**

--

3

5.1.2 Vuurproefverhouding

--

4

5.1.3 Voorraadomsetsnelheid

--

4

5.1.4 % opbrengs op gemiddelde aandeehouersbelang (na belasting)

--

4

5.1.5 Netto batewaarde per aandeel

--

4

5.2 Solvensie en likiditeit:**5.2.1 Verduidelik kortliks die verskil tussen *solvensie* en *likiditeit*.****Solvensie:****Likiditeit:**

2

5.2.2 Lewer kommentaar oor die solvensie van hierdie besigheid. Haal 'n finansiële aanwyser uit die vraag aan om jou mening te ondersteun.

3

5.2.3 Lewer kommentaar oor die likiditeit van hierdie onderneming. Haal die finansiële aanwysers en die veranderinge (neigings) van die vorige jaar aan om jou mening te ondersteun.

10

5.3 Opbrengs en aandeleprys:

5.3.1 Lewer kommentaar oor die verdienstes, dividende en %-opbrengs. Haal die finansiële aanwysers en die veranderinge (neigings) van die vorige jaar aan om jou mening te ondersteun.

Verdienstes:

Dividende:

% opbrengs:

6

5.3.2 Sal jy tevrede wees met die prestasie van die aandeleprys? Lewer kommentaar en vergelyk dit met 'n finansiële aanwyser uit die vraag om jou mening te ondersteun.

4

5.4 Bereken die ontbrekende syfers in die Kontantvloeistaat:

(a) =

(b) =

(c) =

(d) =

(e) =

5.5 Die Kontantvloeistaat beklemtoon sekere belangrike besluite deur die direkteure in die afgelope jaar geneem. Verduidelik TWEE van dié belangrike besluite. Haal syfers aan om jou antwoord te ondersteun. Verduidelik ook hoe die besluite die maatskappy en aandeelhouers sal bevoordeel.

TWEE belangrike besluite (haal syfers aan):

Hoe dié besluite die maatskappy en aandeelhouers sal bevoordeel:

8

5.6 Op die AJV kondig die direkteure aan dat die maatskappy:

- Alle werknemers met betrekking tot gedrag en etiek sal oplei
- Fondse vir die skoonmaak van die omgewing sal skenk

Verduidelik waarom dit nodig is ten spyte daarvan dat dit die maatskappy elke jaar baie geld sal kos. Noem DRIE punte.

6

TOTALE PUNTE
70

VRAAG 6

VASTE BATES EN INTERNE BEHEER

(35 punte; 30 minute)

6.1

BATEVERKOPE									
Junie	30				Junie	30			

12

6.2 Watter raad sal jy aan Di gee? Verduidelik EEN punt.

3

6.3 Verduidelik hoe en waarom die Vastebate-register die interne ouditeur in sy pligte sal help.

3

6.4 Om hulle kontantvloeiprobleme op te los, het Mike 'n gedeelte van die perseel teen kosprys verkoop. Milly stem nie hiermee saam nie. Ondersteun jy Milly se mening? Gee 'n rede.

Ja/Nee:

Rede:

3

6.5 Identifiseer die kosprys van afleweringvoertuig 3.

Verduidelik waarom afleweringvoertuig 2 teen 'n boekwaarde van R1,00 (een rand) getoon word.

3

2

6.6 Identifiseer en verduidelik EEN groot probleem met elke afleweringvoertuig of sy bestuurder. Haal syfers uit die inligting aan om jou antwoord te ondersteun. Voorsien 'n geldige oplossing vir elke probleem.

Afleweringvoertuig 1:

Afleweringvoertuig 2:

Afleweringvoertuig 3:

9

TOTALE PUNTE
35

TOTAAL: 300